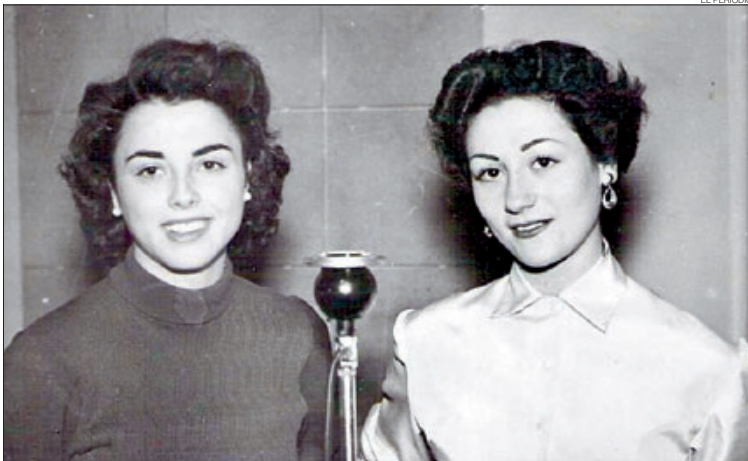

Carmen Alonso LOCUTORA DE RADIO ANDORRA

«'El concierto' movia fortunes: ¡cada dedicatòria costava un duro!»

►► *Mademoiselle Aquí* ► Lidia Merino, a l'esquerra, i Carmen Alonso, a la segona meitat dels anys 50.

ANDRÉS LUENGO*
ESCALDES-ENGORDANY

Demà es compleixen setanta anys de les primeres emissions de Ràdio Andorra. Una peripècia radiofònica i empresarial fascinant que entre els anys 40 i 60 va difondre per tot el món el nom del país a cavall de la cèlebre cantarella *Aquí Radio Andorra*, emissora del Principado de Andorra. Carmen Alonso (Madrid,

1934) va succeir Victoria Zorzano com a *Mademoiselle Aquí*, i és avui una de les supervivents de l'edat d'or de l'estació, on la van rebatejar amb el contundent nom artístic de Carmen del Monte. S'hi va estrenar el 1953 i durant cinc temporades va ser –juntament amb les també locutores Lidia Merino i Maria Pura Pibernat– la veu i el molt fotogràfic rostre d'*El concierto del oyente*, espai

estrella de l'emissora que va marcar època entre l'audiència espanyola amb la senzillíssima (i molt lucrativa) fórmula dels discos dedicats. El 1959 va abandonar Andorra i va continuar la seva carrera professional a Radio Intercontinental, La Voz de Madrid, Cadena Azul i Radio Nacional i Radio Exterior de España, on es va jubilar el 1994. Sylvain Athiel l'ha convertit en un dels protagonistes de *Conquerants de Ondes!*, la novel·la definitiva sobre Radio Andorra. És que Carmen Alonso és un personatge.

–¿Com es va enrolar en l'aventura de Ràdio Andorra?

–De fet era la meua germana qui ha-

via de marxar a Andorra. Però va passar que s'acabava de prometre amb Luis Gasulla, cèlebre locutor de Ràdio Barcelona a l'època, i m'ho van proposar a mi, que no tenia cap experiència radiofònica. ¡Si jo havia de ser modista! El cas és que el 15 de desembre del 1953 vaig debutar a *El concierto del oyente*. Va ser la sort de la meua vida. La ràdio m'ho ha donat tot. I tot va començar a Andorra.

–¿Com era *El concierto del oyente*?

–Una bogeria. Penseu que durant molts anys va ser l'únic programa en castellà i que la resta de la programació era en francès. Però Trémoulet, el patró, va tenir la visió d'intentar captar l'audiència espanyola. I en una curta ens sentíem des d'Austràlia! Els discos dedicats eren una manera que tenien els emigrants que treballaven a Europa de

–¿D'on va sortir el *Del Monte del seu pseudònim radiofònic*?

–Va ser un –diguem-ne– suggeriment empresarial. Com que rebíem tanta correspondència, i cada sobre amb el seu bitllet de 5 pesetes a dintre, era una forma de saber si la carta era per al programa o era correu personal. Així no hi havia confusions. Lidia Merino, que va venir al cap d'uns mesos, també la van rebatejar com a Lydia Linares. Quan vaig deixar Ràdio Andorra i me'n vaig anar a Radio Intercontinental de Madrid i vaig conservar el pseudònim, perquè era una emissora del grup de Trémoulet. Però després ja vaig recuperar el meu cognom autèntic.

–¿Va fer altres programes, a Ràdio Andorra, a més d'*El concierto*?

–Amb Joan Francesc Torres vam proposar i ens van acceptar –tenia mèrit, perquè fins aleshores quasi tota la graella era en francès– un espai infantil que es va dir *Los niños se divierten*. Va tenir molt d'èxit una adaptació radiofònica de *Las aventuras de Guillem Brown*, de Richmond Crompton. Després em vaig embarcar en el *Club de Amigos de Radio Andorra*, que editava fins i tot una revista mensual. Però mai no vaig deixar *El concierto*. Avui és difícil d'imaginar l'expectació que aixecava: els turistes venien a l'edifici del Roc de les Anelles –on avui s'aixeca l'Hospital de Meritxell– només per veure'ns treballar. I rebíem moltíssimes cartes d'admiradors. Hi havia tot un equip al darrere que s'encarregava de contestar la correspondència.

–¿Quin va ser el secret de l'èxit d'*El concierto*?

–A Ràdio Andorra es feia una ràdio molt francesa. La majoria dels locutors eren francesos, i se t'enganyava. Era una ràdio moderna, alegre i desimbolta. Molt comunicativa. No li parlaves a un micròfon, sinó als amics, als col·legues. Res a veure amb la ràdio estirada que s'estilava aleshores a Espanya. I és clar, també se t'exigia una actitud: per dir allò

d'«Aquí Radio Andorra, emissora del Principado de Andorra», havies d'estar contenta. Si no, no et sortia. Però el bon ambient ajudava molt.

–Trémoulet ha sigut un personatge molt controvertit. Se'l va jutjar (i condemnar) per col·laboracionisme. Vostè, com el definiria?

–Només el vaig conèixer quan vaig deixar l'emissora, el 1959. Jo volia marxar d'Espanya, a Radio África-Magreb. Però em va insistir que provés a Radio Intercontinental, a Madrid. Dos mesos i prou, em va dir. Li vaig fer cas i m'hi vaig quedar. De la seva trajectòria abans dels anys 50 no en sabia res més que rumors que corrien. I que havia sigut soci de Serrano Suñer, el cunyat de Franco. En persona era un home educadíssim. ■

*aluengo@andorra.elperiodico.com

'HITS' DE FA MIG SEGLE

Els més sol·licitats eren Juanito Valderrama, Antonio Molina, Concha Piquer i Antonio Machín. ¡'El sitio de Zaragoza!'

mantenir el contacte amb la família que havien deixat a Espanya.

–¿Com feia la dedicatòria típica?

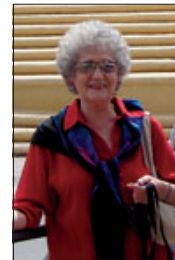
–«Para José, en el día de su santo». Perquè tot era en castellà, és clar. És que per sant Josep tot se sortia de mare. No us podeu imaginar la quantitat de Joseps que hi havia en aquella època. Si un programa normal s'emetia de 10 a 12 de la nit, el dia de sant Josep no paràvem fins a les 8 del matí. I feiem tirallongues de fins a dues hores de dedicatòries abans de punxar el disc. Allò movia fortunes: icada dedicatòria costava un duro!

–¿Quins eren els hits de l'època?

–*El emigrante i Su primera comunió*, de Juanito Valderrama. Antonio Molina també era un fix, amb *Soy minero*. I *En tierra extraña*, de Concha Piquer. Los Panchos, Antonio Machín... ¡Ah, i *El sitio de Zaragoza*, que agradava molt.

–¿Quins eren els hits de l'època?

–*El emigrante i Su primera comunió*, de Juanito Valderrama. Antonio Molina també era un fix, amb *Soy minero*. I *En tierra extraña*, de Concha Piquer. Los Panchos, Antonio Machín... ¡Ah, i *El sitio de Zaragoza*, que agradava molt.

►► Avui ► La locutora, en una imatge recent.

Cantant solista andorrana cerca

músics
per muntar banda musical.
Guitarra, bateria, teclat, baix...

Truqueu al tel.
00376 605 281

Restaurant d'Escaldes,
selecciona:

**ajudant de cuina
i cambrer/a**

imprescindible permís de treball.

Demaneu per: Rodrigo o Pedro.
T. 861 099 / 387 220

